

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

No. 1,357

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 18, 1957, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Federalės kariuomenės kariai atstatę durtuvus varo tolyn nuo Central High mokyklos Little Rock mieste, Arkansas valstijoje, negrątuojančius prieš įsilieidimą 9 nagrų studentų į baltųjų mokyklą. integracijos priešus, protestus.

Dirbtinio Mėnulio Paleidimo apie Žemę Atgarsiai ne Visur Vienodi

Dirbtinio mėnulio paleidimas apie žemę sužadino visą pasaulį. Nekuri laiką jis buvo išstūmęs iš pirmų puslapių visas kitas naujienas. Jis privertė daug rimčiau pagalvoti ir apie jo paleidėjus, jų kraštą, Tarybų Sąjungą.

Ne visur, tačiau, vienodi atgarsiai pasirodė. Kai vieni

Didelė Minia Sutiko Karalienę

OTTAWA. — Virš 10,000 kanadiečių susirinko Konfederacijos skvėre Ottawos centre, kuomet karalienė Elizabeth padėjo vainiką ant nežinomo kario kapo. Bet kariuomenė neleido publikos arti ir mažai kas galėjo matyti, kaip ji padėjo vainiką. Žmonės važiavo iš visur.

Sekmadienį ji kalbėjo ant televizijos ir radio, o pirmadienį atidarė parlamentą, su visomis seniausiomis apeigomis.

Pabuvusi kiek Kanadoje, karalienė Elizabeth ir karalaitis Philip, jos vyras, vyks į Jungtines Valstijas pasimatyti su prezidentu Eisenhoweriu ir kitais Amerikos visuomenės lyderiais.

nūrodinėjo, kad "Sputniko", kaip rusai jį vadina, paleidimas verčia žmoniją dar rimčiau ieškoti taikos, tai kiti sušuko, kad reikia mesti daugiau pinigų raketų vystymui. Ir reikia pasakyti, kad mūsų šalies premjeras Diefenbaker randasi pirmas pastarųjų tarpe.

Jis tuojaus pareiškė, kad reikia skirti daugiau pinigų dėl NATO, kad būtų laimėtos ginklavimosi lenktynės. O šios lenktynės Kanadai jau kainavo \$11,000,000,000. Visos NATO šalys išleido \$371,000,000,000 dėl šių lenktynių.

Erdvės nugalėtojai, paleidusieji pirmą dirbtinį mėnulį, Chruščiovo žodžiais, linkę pasidalinti iš to gautomis žiniomis su visu pasauliu. Reiškia, nėra kitiems reikalo nuogastauti dėl to, kad Tarybų šalis išėjo pirmoji šioj srityj. Chruščiovas, pasikalbėjime su James B. Restonu, New York Times atstovu, sakė, kad Tarybų Sąjunga nori ne tik pasidalinti žiniomis, bet ir susitarti su Amerika dėl kontrolės šioj srityj, kad išvengus didesnių lenktynių vystyme dar baisesnių ginklų.

Tuo tarpu tarybinis mėnulis tebeskrieja apie žemę savo bypais pranešdamas vi-

so pasaulio žmonėms, kur ir kada jis randasi. Ne jis vienas skrieja apie žemę. Yra pastebėta, kad skrieja ta pačia linija ir paskutinioji raketos dalis ir kevalas, kuris dengė mėnulį nešant jį aukštį. Taigi, net trys erdvės keleiviai.

Toronto astronomai ir mėgėjai girdi kas rytas mėnulio bypus ir mato raketos dalį. Jie sako, kad raketos greitis padidėjo ir ji jau pralenkė mėnulį, nors pradžioje ji buvo atsilikusi kelis šimtus mylių.

Visi Susirūpinę Satelito Klausimu

STRASBURG, Francija. — Septynių vakarinės Europos valstybių parlamentų nariai čia diskutavo satelito klausimą ir išreiškė pagaidavimą, kad jų vyriausybės imtųsi greitų žygių prieš tarybinę dominaciją moksle.

Jie taipgi reikalavo nepri gulmingo veikimo paleidimui europinio satelito.

Daugelis iš jų pasmerkė Ameriką, kad ji leido Tarybų Sąjungai pirmutinei paleisti žemės satelitą.

Gražiai Praėjo Liaudies Balso Sukakties Banketas

TORONTO. — Praėjusį šeštadienį įvykęs Liaudies Balso 25 metų sukakties paminėjimo banketas, kurį suruošė Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa kooperacijoje su Liaudies Balso štabu, kaip čia priprasta sakyti, praėjo labai įspūdingai.

Dar prieš laiką pradėjo rinktis torontiečiai ir svečiai ir sėsti už gražiai papuoštų stalų. Iš garsiakalbio sklido po salę lietuviškų dainų aidai. Mat mūsų delegatai par-sivežė iš Tarybų Lietuvos plokštelių, kurias jie paskolino šiam vakarui.

Bematant atėjo laikas pradėti programą. Pirmiausia šeimininkės patiekė skanią vakarienę. Ir kokio gi maisto jos neturėjo? O šeimininkai dar pastatė ant stalų ir gero užsigėrimo. Prasidėjo iškilmingos vaišės.

Darbiečiai Pasisakė Už Bandymų Sulaikymą

LONDON. — Britanijos Darbo Partija pastarojoje savo konferencijoje didele didžiama balsų pasisakė už tai, kad Britanija tuojaus nutrauktų branduolinius bandymus. Ji taipgi kreipėsi, kad būtų sudaryta tarptautinė sutartis sulaikymui branduolinių bandymų ir panaikinimui visų branduolinių ginklų.

Konferencija taipgi pasisakė už Vokietijos taikų apvienijimą Europos saugumo rėmuose, už priėmimą Kinijos ir Jungtines Tautas, už išplėtimą prekybos, už sumažinimą apsiginklavimo.

Darbiečiai ruošiasi ateinančioms rinkimams su įsitikinimu, kad sekanti valdžia Britanijoje bus darbiečių valdžia.

HIROSHIMA. — Indijos premjeras Nehru buvo sustojęs pirmame atomo bombos išbombarduotame mieste. Jis pareiškė Hirošima žmonėms: "jūs nesate vieni kovoje prieš branduolinius ginklus".

Užkandus ir užsigėrus, banketo ruošėjų pirmininkas S. Zostautas trumpai perstatė vakaro tikslą ir pakvietė Z. Janauską (dirbantį prie LB jau 20 metų) vadovauti šio iškilmingo banketo programai.

Pirmiausia Z. Janauskas perstatydamas drg. J. Ylą trumpai pažymi, kad šios sukaktuvės yra galimos todėl, kad Kanados lietuviai uoliai rėmė laikraštį ir dirbo jo budavojimui. Prisimindamas apie atsakomingas redaktoriaus pareigas, kurias eina drg. J. Yla nuo pat laikraščio įsteigimo, per 25 metus, jis pažymi, kad draugas Yla yra užsitarnavęs didelių nuopelnų veikdamas pažangiame lietuvių judėjime ne tik kaip LB redaktorius, bet taipgi ir meniniame veikime. Susirinkusieji tam pritarė stipriu rankų plojimu.

Drg. J. Yla savo pranešime trumpai palietė laikraščio ir Kanados lietuvių judėjimo istoriją ir prieš akis stovinčias užduotis.

Po to sekė svečių ir organizacijų atstovų sveikinimo kalbos. Nuo montrealiečių sveikino J. Lesevičius, nese-

(Pabaiga ant 2 pusl.)

4,000,000 Dirba Dieną ir Naktį

NEW YORK. — Mašinistų unijos organas Machinist iškelia viršun, kad daugelis amerikiečių dirba ne tik dirbtuvėse, kur yra unijos, bet ir neunijinėse dirbtuvėse po darbo valandų.

Laikraštis iškelia viršun, kad pernai, pagal Census Bureau davinius, beveik 4,000,000 amerikiečių dirbo taip sakant po du darbus. Parėję iš darbo dirbtuvėj, kur yra unija, jie eina dirbti neunijinėj dirbtuvėj, "mėnesienoje".

Daugiausia po du darbus dirbą vedusieji. Tas rodo, kad jie iš vieno darbo negali išlaikyti šeimos.

Be abejonės, neunijinėse dirbtuvėse ar šapose jie dirba už daug mažesni atlyginimą.

Pasidairius po Kanadą

Kanados mokslininkai teigia, kad jie pirmieji nustatė tarybinio žemės palydovo (satelito) orbitą — kelią apie žemę.

Palydovas padaręs 15 kelionių apie žemę per 25 valandas. Po 24 valandų jis vėl pasirodęs toj pačioj vietoj.

Kaip atrodo, tai tarybinis žemės palydovas padarė gerą Kanados mokslininkams ir bendrai mokslui.

Kanados Taryba, kaip praneša spauda, paskyrė universitetams \$1,630,000.

Tai nedidelė suma, bet vistiek pails universitetams plėtimui.

Walter Haris, buvęs finansų ministru prie liberalų valdžios, smerkia D'efenbakerio prekybos politiką.

Jis sako, kad konservatų valdžia išmušė iš vėžių Kanados prekybą ir gali padaryti daug žalos kraštui.

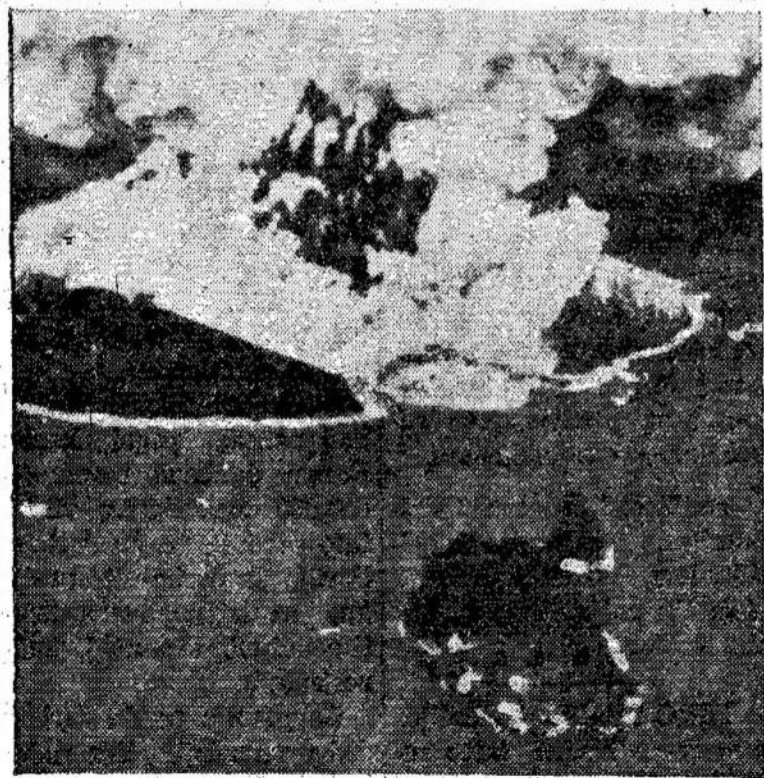
Kai kurie, tačiau, sako, kad ataka ant konservatų prekybos reikalams yra pirmoji rinkiminė ataka. Liberalai linkę daugiausia kibti prekybos reikaluose.

150,000 galzkeliečių atnaujina kalbas apie reikalavimą pakelti algas.

Manoma, kad šios derybos bus dar sunkesnės, negu praėjusios.

Dabar vidutinė galzkeliečių alga yra \$1.63 centai į valandą. Jie esą nusistatę reikalauti pridėti prie šios algos atsižvelgiant į kainų pakilimą ant pastovių prekių, kaip automobilių ir pan.

Windsoro darbininkai jau ruošiasi prie pirmų žygių bedarbių klausimu. Jie turės mitingą šio mėnesio 27 dieną.

Šioj nuotraukoj matote ugniakalnį, išsiveržusį Atlante netoli Fayal salos Azorų apylinkėj. Išrodo, kad susi-

13,000 bedarbių tokiam mieste, kaip Windsoras, tai labai daug.

McGill universiteto tyrinėtojai teigia, kad jiems pavyko surasti chemikalą, kuris iššaukia žmonėse nuomara, taipgi tam tikras nervų ir muskulų ligas. Jie, žinoma, tą chemikalą išskyrė gyvuliuose.

Dr. E. A. Hosein sako, kad ta medžiaga atsiranda natūraliai gyvulių smegenų audiniuose ir yra mirtinas nuodas.

Jis mano, kad šis atradimas duos naujos šviesos tyrinėjant nuomara ir kitas

raumenų paralyžiaus ligas.

Ir Ontarijos liberalai nepatenkinti savo lyderiu Oliveru. Net du seimelio nariai viešai pareiškė, kad reikia pašalinti Oliverą iš vadovybės.

Federalė liberalų asociacija jau be vado, St. Laurent rezignavo. Na, o jei Oliver rezignuotų, tai liberalai liktų visai be vadų.

Kanados apsigynimo autoritetai sako, kad Kanados apsigynimas pasiliks prie radaro.

Kitai sakant, bus remiamasi ant radaro linijų, kurių tikslas įspėti apie priešo orlaivių ar sviedinių artinimąsi.

Kanadietis

Albanijos Keliais

(Kelionės Įspūdžiai)

Rytmečio saulės nutviekstame Tiranos aeroporte šiltai atsiveikinome su draugais albanais. Dvylika dienų mes grožėjomės rūsoka Albanijos gamta, miestais, stengėmės giliau pažinti svečius šio krašto žmones, gyvenančius neseniai atgautosios laisvės džiaugsmu. Mes stebėjomės šių jaunų socializmo kūrėjų jaunatvišku entuziazmu ir energija. Jie sparciai ir sėkmingai nugalė visus sunkumus.

Ne paslaptis, kad Albanija buvo labiausiai atsilikusi Europos šalis. Dar ir šiandieną čia tenka kovoti su feodaliniais papročiais, prietaisais. Faktiškai Albanija nacionalinę ir socialinę laisvę atgavo tik 1944 metais, kada Tarybinė Armija galutinai sunaikino hitlerinius pulkus Balkanuose. Kraštas buvo labai nualintas, 80 proc. Albanijos gyventojų buvo beraščiai. Ir tai su-

prantama. Albanai penkis šimtmečius kovojo su turkais, užvaldžiusiais jų kraštą. Niekuo nuo turkų nesisukrė ir "kultūringieji" okupantai italai ir vokiečiai, kurie kraštą okupavo 1939 metais. Tuo metu Albanijoje užvirė partizanų kova. Kalnai buvo geras prieglobstis karingsiems albanams. Ir ne veltui albanai savąją tėvynę vadina Skiperija, tai yra erelių šalimi.

Zinant Albanijos istoriją visai netenka stebėtis, kad tik po 1944 metų Albanijoje buvo išleistas pirmasis romanas, nutiesta pirmoji geležinkelio linija (šio metu turinti 100 km ilgį), įkurti pirmieji institutai, teatrai. Su džiaugsmu jaunieji albanai laukia šių metų rudens — kada bus atidaromas universitetas. Vienas albanas mums sakė:

— Gaila, kad jūs nematėte Albanijos prieš 10 metų. Tik tada jūs gerai galėtumėte įvertinti mūsų pasiekimus. O visa tai mes pasiekėm tik draugiškai pedadant mums Tarybų Sąjungai.

Kad tai nebuvo tušti žodžiai mes įsitikinome aplankę Lenino vardo hidroelektrinę, kuri buvo baigta 1951 metais. Ji aprūpina 3 miestus elektra ir vandeniu. Mes matėme ir modernią kino studiją, kurioje šiuo metu sukamas pirmas albaniškas kinofilmas iš kooperatyvinių ūkių gyvenimo. Vis tai — Tarybų Sąjungos dovanos jaunai besikuriančiai Albanijai. Iš viso Tarybų Sąjunga pastatė Albanijoje 7 fabrikus ir įmones. Iš Tarybų šalies siunčiami į Albaniją specialistai, Sąjungos universitetuose, teatrinuose institutuose mokosi Albanijos jaunuomenė.

Tarybų Sąjunga buvo pirmoji šalis, kuri suteikė Al-

banijai draugišką paramą. Gal todėl mes čia pajutome sunkiai aprašomą nuoširdumą ir meilę. Visur mus sutikdavo šiltai, su šypsena. Apžiūrint vieną puikų vynuogyno sodą, mus rusiškai prakalbino jaunuolis. Pasirodo, jis mokosi Leningrade. Jis mus nusivedė pas save, kad supažindintų su savo šeima. Mus įvedė į kambarį. Ant grindų buvo ištiestas kilimas, sudėliotos pagalvėlės. Pajutę, kad šeiminkė rengiasi mus vaišinti, mes ruošėmės išeiti, tačiau mūsų gidas, kurį mes tiesiog vadinome vardu Fehme, perspėjo, kad tuo labai įžeistume šeiminkus. Nepaprastu albanų vaišingumu įsitikino ir vienas mūsų grupės keleivių, kuris, visai nepagalvojęs, pagyrė vieno albanų žiebtuvą. Šis iš karto jį padovanojo svečiui. Nepriimti dovanos buvo negalima.

Ir mes, jau žinodami albanų svetingumą, palaukėm, kol simpatinga šeiminkė, albanų papročiu, iš eilės svečiams nešiojo kavą ir saldušnynus. Ji labai domėjosi moterų gyvenimu Tarybų Sąjungoje. Pasirodė, kad ji buvo aktyvus Albanijos moterų organizacijos narys. Šios organizacijos tikslas kovoti su ilgaamžiais prietarais. Reikia atsiminti, kad visai neseniai čia reikėjo prievarta atidengti moterų veidus, kad albanės buvo laikomos už aukštų akmeninių tvorų. Joms nebuvo leidžiama išeiti į gatves. Dar visai neseniai Albanijoje visus sunkiausių darbus dirbo moterys.

(Bus daugiau)

LLD ir LDS Laimėjo

Laisvė ir Vilmis pranešė, kad Jungtinių Valstijų generalinis prokuroras pranešė, jog Lietuvių Darbininkų Susivienijimas ir Lietuvių Literatūros Draugija yra išbrauktos iš subversyvių organizacijų sąrašo.

Šios organizacijos buvo paskelbtos subversyviomis makartizmo siuntimo metu.

Savo laiške Lietuvių Literatūros Draugijai, prokuroras sako:

"This is to advice you that I have recently reviewed the matter of the designation of the American Lithuanian Workers Literary Association pursuant to Executive Order No. 10450 in connection with the Federal employee security program and have concluded that such action should be rescinded.

"I have this day notified all Federal departments and agencies and have caused to be published in the "Federal Register" notification of the removal of your organiza-

tion from the list of organizations designated pursuant to Executive Order No. 10450.

"Sincerely,
Herbert Brownell Jr.
Attorney General".

Minėtos organizacijos, be abejonės, niekad nesutiko su idėja, kad jos turėtų būti skaitomos subversyviomis, ir vedė kovą už išėmimą iš to sąrašo. Taipgi, jos kovą laimėjo.

GRAŽIAI PRAEJO LAUDIES BALSAS...

(Atkelta nuo 1 pusl.)
niai lankęsis Tarybų Lietuvoje; N. Clarke, nuo angliško savaitraščio Canadian Tribune; Walter Dutkevič, nuo lenkų savaitraščio Chronika Tygodniowa; Wm. Černiauskas ir R. Barauskas, nuo rochesteriečių; Rojus Mizara, nuo Laisvės; A. Petronis, nuo hamiltoniečių; V. Strazevičius, nuo KLLD Toronto kuopos (V. Strazevičius yra dirbęs prie Liaudies Balso keletą metų kaip administratorius); J. Keveža, nuo SDD Toronto kuopos; F. Gūtauskas (taipgi keletą metų buvęs LB administratorium) nuo KLLD Centro Komiteto.

Jie visi sveikino laikraštį ir jo skaitytojus ir rėmėjus ir linkėjo visiems energijos ir pasiryžimo tęsti tą kilnų darbą.

Po to Liaudies Balso administratorius K. Kilikevičius pranešė, kiek pridūta aukų su sveikinimais. Taipgi apibūdindamas ir reikalą ryžtingai dirbti dėl tolimo LB išlaikymo. Apie aukas bus pranešta vėliau. O ant pat galo ceremoniją drg. Yla buvo apdovanotas rašoma mašinėle. Jam padėkojus už dovaną buvo visų sudainuota "Ilgiausių metų". Po to sekė pasilinksminimas prie geros muzikos ir užsigėrimų.

Cia reikia dar pažymėti, kad svečių tarpe buvo Ava Mizarienė, Rojūšis Mizaros žmona; Mrs. Clarke, Tribune atstovo žmona; draugė Černiauskienė; draugai Kokliai iš tabako farmų; A. Byras ir P. Pajuodis, iš Londono, Ont.; draugo A. Petronio žmona iš Hamiltono; Astylai, Valvila, Yvanauskas, Morkūnas, iš Hamiltono; E. Skinulajai, iš Oshawos. Taipgi ir iš kitų vietovių svečių.

Apie dvyliką valandą išsiskirstė namo visi pasitenkinę ir atžymėję šias svarbias sukaktuves.

Reporteris

KONGO GYVENTOJAI

Kongo, Belgijos kolonija Afrikoje, turi 12 milijonų gyventojų. Baltaveidžiai sudaro tik vieną gyventojų nuošimtį.

Kur tik laidai, į vi si geležinė nešdamos są, žinias vaizdas n rajone. I riaus vir mums pas — Rad kius. Vien taškus ire kiečių kie binių, visu nistracinių metų pab ūkiečių n dijas. Ra įvykdsim centų. Ta pasirengę Spalio ke — O k čių šeimū dijo? — Iki 17-ųjų Ta tuvoje r radio ta 003 kiem mos turi Nutarė ros laida "Pirmosio Čia viena me kolūk tautą Ko pasakoja kis gavo lijona 30 pajamų, sieks pus Auga kio pajė čių gerov ūkiečiam išduota išduotais — p kilogram kolūkieč nius jau lio ir 2,9 dar kiti — Ma mininkas kiečių n kilimu į tros švie Iš tiki tį 48 ko mažai k vyzdžiu Kazys E imtuvus

TARYBŲ LIETUVOJ

Nūdieniniame Kaime

Kur tik pažvelgsi — visur laidai, į visas puses driekiasi geležinės ir varinės vielos, nešdamos kolūkiečiams šviesą, žinias, muziką. Toks vaizdas matyti Pakruojaus rajone. Rajono ryšių skyriaus viršininkas Kiburys mums pasakoja:

— Radiofikujame kolūkius. Vien tik šiemet radijo taškus įrengėme 100 kolūkiečių kiemų. Tai be gamybinių, visuomeninių ir administracinių pastatų... Iki metų pabaigos dar 100 kolūkiečių namuose prabilis radijas. Radiofikacijos planą įvykdysime beveik 150 procentų. Taip mes, ryšininkai, pasirengę sutikti Didžiojo Spalio keturiasdešimtmetį.

— O kiek iš viso kolūkiečių šeimų jau klausosi radijo?

— Iki liepos 21 dienos, 17-ųjų Tarybų valdžios Lietuvoje metinių išvakarėse radijo taškus įvedėme į 1,003 kiemus. Be to, 339 šeimos turi radijo imtuvus.

Nutarėme pasekti elektros laidais, ir atsiduriame "Pirmosios vagos" kolūkyje. Čia vieną pirmųjų sutinkame kolūkio pirmininką Vytautą Komą. Jis mums pasakoja, kad pernai kolūkis gavo daugiau kaip 1 milijoną 300 tūkstančių rublių pajamų, o šiemet jos pasieks pusantro milijono.

Auga visuomeninio kolūkio pajamos, kyla kolūkiečių gerovė. 1954 metais kolūkiečiams už darbdarinius išduota po 2,5 rublio ir po 1 kilogramą grūdų, 1955 metais — po 3 rublius ir po 1,1 kilogramo grūdų, o pernai kolūkiečiams už darbdarinius jau išduota po 7,3 rublio ir 2,8 kg grūdais. O kur dar kiti produktai, pašarai?

— Matote, — kalba pirmininkas, — kartu su kolūkiečių materialinės gerovės kilimu į jų namus atėjo elektros šviesa, radijas.

Iš tikrųjų, čia radiofikuoti 48 kolūkiečių kiemai. Nemažai kolūkiečių, kaip pavyzdžiui, Alfonsas Norvaiša. Kazys Bartkus turi radijo imtuvus "Rodina". Ee to, iki

metų galo vien tik elektros šviesą gaus 18 kolūkiečių kiemų.

Žiūrime — šalia vieno namų, prie stulpo prisitvirtinęs diržu, replėmis karpovielą žmogus. Susipažįstame. Pasirodo, kad tai geriausias rajono ryšių darbuotojas Bronius Klivickas įrengia eilinį radijo tašką.

— Kam vedatė? — klausiamie.

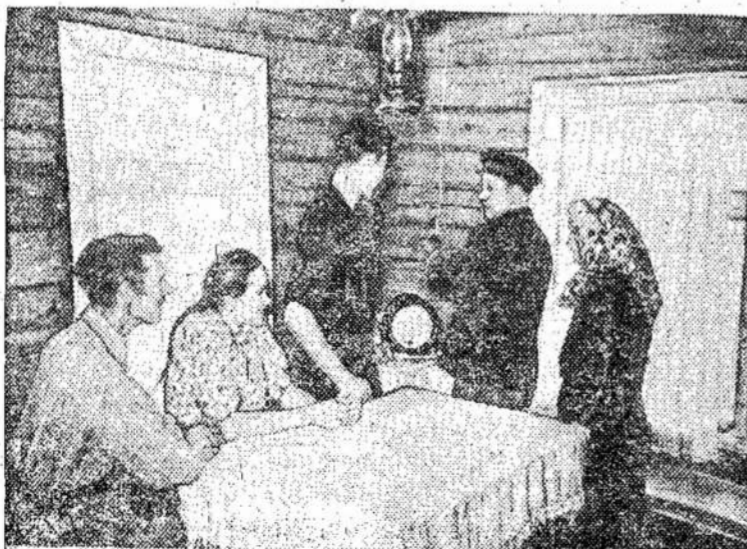
— Ogi Juozaičiui... — Galima pas jį užėti? — Aš ne šeimininkas, bet, manau, neišvarys.

Užsukame. Namuose trys darbingi žmonės: tėvas, sūnus, duktė. Jie pasakoja, kad pernai visi kartu uždirbo 9,400 rublių ir 3,640 kilogramų grūdų, neskaitant kitų produktų.

— Nemaža, — šypsosi Juozaitis — tėvas. — Su kumpu užtenka. Dabar, štai matote, ir radijo pasiklausysime.

Radijas čia įvestas ne tik kolūkiečių namuose, bet ir gyvulininkystės fermų raudonuosiuose kampeliuose.

"Pirmosios vagos" kolūkio nariai vieningai dirba, stengiasi pagaminti daugiau grūdų, mėsos, sviesto. Partijos kvietimą — pavyti ir pralenkti JAV pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutiniškai vienam gyventojui jie sutiko kaip savo gyvybinį reikalą, nes kolūkiečiai puikiai žino, kad jeigu bus daug mėsos ir pieno pro-

Rugsėjo 22-27 dienomis Vilniuje, Trakuose ir Kaune vyko V Pabaltijo ir Baltarusijos spartakiada. Keturių brolių respublikų sportininkai mėgino savo jėgas 21 sporto šakoje. Spartakiados metu geriausiai pasirodė Estijos sportininkai, surinkę 51,5 taško; antroje vietoje — Baltarusijos — 54 taškus; trečioje — Lietuvos —

61 tašką; ketvirtoje — Latvijos — 63,5 taško.

Nuotraukoje: varžybos 1,500 metrų nuotolyje. Priekyje — Jonas Pipynė (centre) ir Baltarusijos sportininkas Eugenijus Sokolovas (kairėje). Pirmasis finišą pasiekė Lietuvos sportininkas. Jo laikas — 3 min. 52,6 sek. Tik 0,2 sek. nuo jo atsiliko E. Sokolovas.

Saviveikla Nesnaudžia

(Laiškas Liaudies Balsui iš Panevėžio)

Panevėžio miesto Kultūros Namų meno saviveiklos kolektyvas vasaros metu suruošė eilę išvykų su koncertais į rajonus ir su turininga programa aplankė Joniškėlį, Kupiškį, Kedainius. Dalyvavo styginis orkestras vadovaujant vadovui drg. F. Chomskiui, liaudies šokių ratelis vadovaujant meno vadovui drg. L. Černiauskui, intermedijoms vadovaujant Panevėžio Dramos teatro aktoriui Masiuliui, vokaliniais numeriais vadovaujant choro vadovui drg. S. Elčiukoniui. Be to eilę dalykėlių atliko Zikarų šeimos styginis ansamblis.

Koncertai publikos buvo nepaprastai šiltai sutikti.

Šių metų rugsėjo 22 d. miesto Kultūros Rūmai aplankė Anykščius ir Kultūros Namų patalpose surengė dar turiningesnę koncertą-spektaklį. Čia buvo pastatyta Serventeso vienaveiksmė komedija "Ištuokų bylą teisėjas", pašiepiant viduramžių teisėjus, ir susilaukė iš publikos saldaus juoko ir gaudų — jie patys geriau gyvens.

— Savo išpareigojimus — šiemet 100 ha ariamos žemės pagaminti po 25 centnerius kiulienos — garbingai įvykdysime, — sako kiaulių šėrėjos Janina Pekštektytė, Nijolė Žodinytė, Elzė ir Stasė Tamašauskaitės, Stasė Jereckaitė ir Zenė Janeliūnaitė. Nors jos visos dar labai jaunos, bet kolūkiečių tarpe turi didelį pasitikėjimą: savo žodį jos visada įvykdo.

Dabar daug naujo, gero kolūkiniame kaime.

sių aplodismentų.

Antroji koncerto dalis pradėdama styginio orkestro vadovo kūrybos marš "Pavasario sparnai". Šalikių dalykų, kaip Andriejevo valsai, išpildė Oginskio "Paloneza", Bulbių šokį iš baletu "Gulbių ežeras", be labiausiai publikai patiko senovinis valsas "Amūrc bangos" ir gyvas "Slovakų šokis". Programą įvairino duetai, šimkaus harmonizuota lietuvių liaudies daina "Oi kur sodai", čekų liaudies daina "Senam sode" Dunajevskio "Tu prisimink", Budaškino "Daina apie Baikala" ir kt. atlikti Ignatavičienės ir Gudavičiūtės.

Zikarų šeimos styginis ansamblis, kurio vadovas — šeimos tėvas, šalia kitų dalykėlių išpildė savo kūrybos "Seimynišką polką".

Intermedijos, kaip "Daina ar arija", davė progos pasijuokti iš biurokratų ir kiekvienam pagalvoti apie save, ar kartais nebūna gyvenime ir su manim taip, kaip su tuo intermedijos herojum.

Ypač pagyvino publiką A. Vasiliauskaitės vadovaujami lietuvių, lenkų, rumunų, bulgarų liaudies šokiai, kurių labiausiai mėgiamas "Invertito" — rumunų.

Be abejo anykštiečiai būtų dar ilgiau klausę panevėziečių koncerto, jei nebūtų atėjęs laikas baigt programą. Saviveiklininkai po koncerto nors buvo išvargę, tačiau grįžo linksmi.

Panevėžio Kultūros Namų meno saviveikla ir ateityje numato stiprinti ir pildyti savo menines pajėgas, kad galėtų suruošti koncertų ir kituose respublikos miestuo-

Archeologiniai Tyrinėjimai

VILNIUS. — Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos institutas šiais metais vykdė archeologinius kasinėjimus Vilniuje, Gedimino kalno papėdėje, Trakuce, Kauno HES statybos rajone.

Archeologijos mokslui ypač daug naujo davė šiemet pradėti Jiezno rajono Aukštadvario piliakalnio tyrinėjimai. Ant piliakalnio ir žemai buvusioje gyvenvietėje žmonių gyventa 5-13 šimtmečiais.

Tyrinėjant gyvenvietę rasta daug įvairių 5 šimtmečio namų apyvokos daiktų: trinamųjų girnų, puodų šukių, verpstukų, geležinių piaučuvų, peilių, ylių bei žalvarinių papuošalų. Iš viso gyvenvietėje surinkta daugiau kaip 300 įvairių dirbinių. Aptikti taip pat gyvulių kaulai, suanglęję grūdai, ūkinių pastatų liekanos.

Kasinėjant piliakalnį buvo tiriami buvusieji sutvirtinimai, o taip pat ūkiniai bei gyvenamieji pastatai. Nustatyta, kad sutvirtinimams ir pastatams buvo naudojama medis, molis ir akmenys.

Pačiame piliakalnyje, kaip ir gyvenvietėje, aptikti gamybos įrankiai, ginklai ir papuošalai.

se, kad ir toliau menas klestėtų liaudžiai.

Dobilas

(Šios korespondencijos autorius yra vienas iš Panevėžio Vid. Muzikos Mokyklos mokinių ir Kultūros Namų saviveiklininkas. — Red.)

Spartakiados metu vykstant šuolių į vandenį varžyboms daug žiūrovų susirinkdavo prie naujojo "Spartako" plaukymo baseino. Šios sporto šakos varžybose nugalėjo Baltarusijos sportininkai, antroje vietoje liko Tarybų Lietuvos šuolininkai.

Nuotraukoje: nuo trampolino šoka respublikos sportininkė O. Baranauskaitė, užėmusi antrą vietą.

Pastabos

Lietuvių Literatūros Draugija kartu su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu laimėjo kovą už savo pilnas teises.

Ragangaudžių jos buvo apšauktos subversyvėmis ir kaip tokios visaip persekiojamos.

Bile fašistinis padauža jautėsi turįs teisę ir galią pasididžiudamas šmeižti šias kilnias amerikiečių lietuvių organizacijas.

Kada šios draugijos buvo įtrauktos į "subversyvių" organizacijų sąrašą, aišku, daug kas nusiminė. Kiti gal net ir pabūgo reakcijos siautėjimo ir gal dėl to sumažino savo veiklą.

Tačiau, jeigu tokių buvo, tai jų buvo mažuma. Dauguma mūsų brolių bei sesių amerikiečių lietuvių ryžosi stoti į kovą su ta begalo galinga reakcijos jėga, reikalauji, kad tą apjuodinimą nuo jų organizacijų atimtų.

Tai buvo labai sunki kova.

Mes, kanadiečiai, nors tą jų kovą rėmėme, bet tas mums buvo lengva. Čia mūsų niekas už tai nepersėkiojo. Amerikiečiams buvo sunkiau.

Ir štai, jie tą kovą laimėjo! Šios draugijos iš "subversyvių" sąrašo liko ištrauktos!

Tai begalo džiugi žinia visiems.

Mes, kanadiečiai, sveikiname jus, draugai amerikiečiai, laimėjus šią kovą ir linkime jums sėkmės!

Sputnikas I, — man rodos geriau tiktų "Ivan Sputnik", — neuilsdamas vis dar tebeskrieja apie mūsų žemės kamuolį.

Jis skrieja apie žemę, o visi nesiliauja apie jį galvojė.

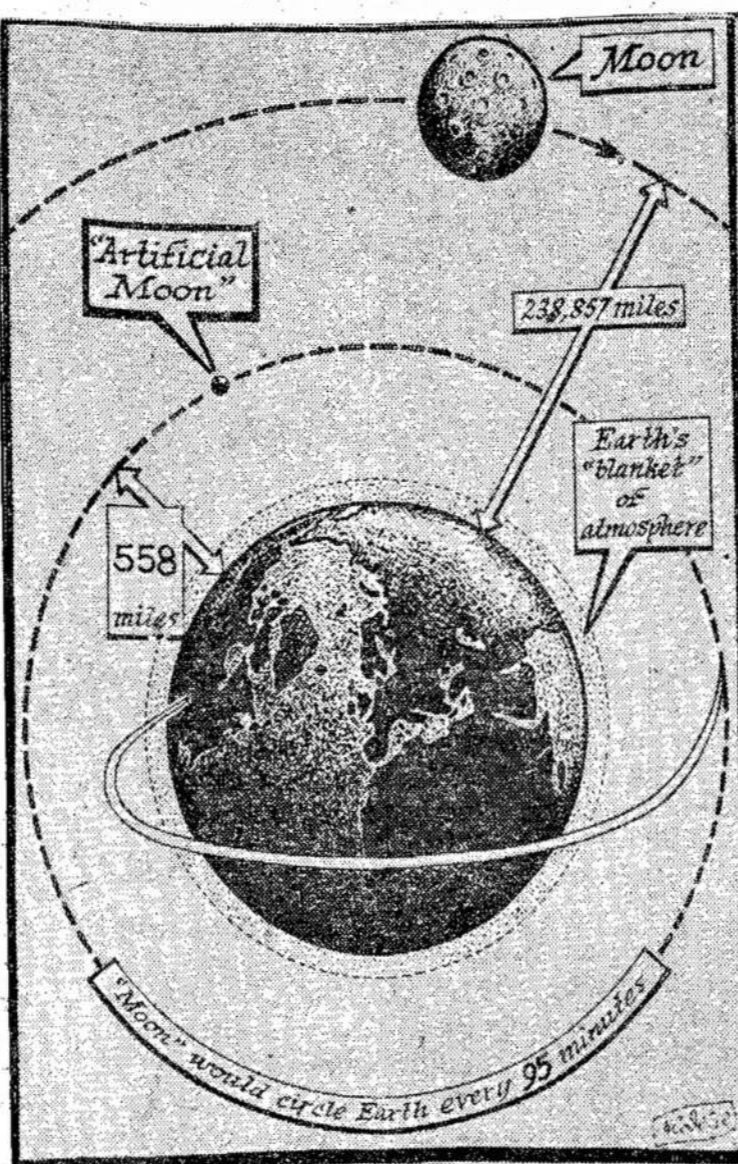
Stebūklas! Bet tas stebūklas padarytas žmogaus, bolševiko! Ir jis padarytas ne tam, kad jo pagalba būtų mulkinami žmonės.

Tai didis žmogaus proto atsiekimas.

Jis akstina visus realiai galvoti, sveikiai protauti.

Kaip per LB jubiliejinį banketą Tribune atstovas Clarke pareiškė, tas jo bypinimas yra išpėjimu, grumojimu ir ragėjimu, kad viso pasaulio žmonės pagalvotų ir suprastų, jog atėjo laikas, kada nebegalima žaisti karū; kad laikas priimti kolegizacijos idėja ir taikoje visiems gyventi.

Jog pažangūs darbo žmonės tą supranta, visiems aiš-

Šis šikcas (piešinys) pavaizdas arba dirbtinis mėnulis duoja žemės, tarybinio žemės palydovo ir mėnulio pozicijas erdvėje. Pagal šį šikcą, tarybinis žemės palydovas arba dirbtinis mėnulis skrieja apie žemę pusėtinai aukštai virš atmosferos, tad jis gali ilgai išsilaikyti tenai ir aplėkti apie žemę ilgai.

Žemės Palydovas Verčia Žmones Daugiau Galvoti

Sunku patikėti, kad toks mažas kamuolys, 23 colių diametre ir sverias vos 184 svarus, galėtų padaryti tokią įtaką žmonei. Tačiau jau dabar matosi aiškiai, kad tarybinis mėnulis, kuris skrieja apie žemę, padarė daug didesnę įtaką žmonėms, negu kad Amerikos Balsas (radio stotis) per daugelį metų.

Kurį laikraštį nepaimsi, vis rasi užuominas apie tą kamuoliuką, skriejantį apie žemę. Ir kiekvienas vis padaro išvadą, kad reikia perkrauti ne tik galvojimą, bet ir nusistatymą. Žemiau paduodama keletą pavyzdžių.

Buvęs Kanados užsienio reikalų ministras Lester B. Pearson, kalbėdamas apie tą kamuoliuką, pareiškė, kad Tarybų Sąjungos satelitas rodo, kad reikia peržiūrėti principus ir pamatinę diplomatiją.

"Tipp", tęsė jis, "mes turime sustoti galvojė apie žmones anoj pusėj geležines užuolaidos kaip apie mužikus ar valstiečius".

Ženkla Danguje

Globe and Mail, konservatyviškas didlapis Toronte, spalio 11 editoriale rašė: "Per amžius žmonės žiūrėjo į keistus objektus danguje kaip į reikšmingus ženklus ir pranašus. Gi tarybinis satelitas, skriejantis apie žemę 18,000 mylių per valandą, 500 ar daugiau mylių aukštyje, tikrai turi būti laikomas tokiu. Jis versta verčia pasaulio žmones rimtai pagalvoti."

Toliau Globe and Mail rašo: "Pats satelitas yra rubežiuotos svarbos. Neigi labai svarbu tas, kad Tarybų Sąjunga sumušė Jungtines Valstijas paleidime dirbtinio mėnulio. Kas tikrumoje svarbu, tai kad rusai išsprendė problemas ir įgijo žinojimą, kuris buvo reikalingas pilnam projekto įvykdymui."

"Nunešti palyginamai sunkių objektą šimtus mylių į erdvę ir paleisti jį nustatyta kryptimi apie globą buvo matomai fantastiško sunkumo užduotis. Kad gavus reikalingą greitį, buvo reikalinga išvystyti nepaprastai

ku, bet mums tenka tą aiškinti ir darbuotis, kad tuos bypinimo išpėjimus teisingai suprastų ir tie, kurie idealizuoja karą. O tokių yra gana daug ir lietuvių tarpe. Z. J.

pajėgų raketinį kūrą — veikiausiai daug pajėgesnį, koks yra žinomas Vakaruose. Pats satelitas greičiausiai buvo pabudavotas iš ypatingo metalo, kad atlaikytų didelį spaudimą ir labai didelius karštį ir šaltį. Reikėjo labai tikslios direktyvinės sistemos, kad satelitą nešančioji raketa laikytųsi reikalingos trajektorijos, ir kad satelitas būtų išlaisvintas nužymėtame taške erdvėje".

Laikraštis mano, kad satelitas nemažą įtaką padarys visose neutraliose šalyse, kur žmonės laukia, kad mokslas ir technika pakeltų jų gyvenimą. Bet jis palies ir Vakarus. Globe and Mail sako tolaui:

"Čia, Vakaruose, tarybinis atsiekimas turėtų išsklaidyti dvi pavojingas iliuzijas. Viena yra idėja, būk mes esame viršesni visuose mokslo dalykuose. Per daugelį metų reikiškesi pasitenkinimo pilnas tikėjimas, kad tik tai Vakarų Europos kilmės žmonės gali turėti gabumus moksliniam galvojimui, ir kad tik tai vakarinio stiliaus demokratijoje tikrai gali bujoti moksliniai tyrinėjimai. Tiesa, nebuvo istorinio pagrindo šiam supratimui — juk mokslo pamatus padėjo egiptiečiai, babilonai, arabai ir indėnai — bet buvo labai malonus teigimas. Dabar rusų triumfas sudaužė jį.

"Su tuo dingo kita maloni iliuzija, ypatingai plačiai paplitusi Jungtinėse Valstijose, bet nežinoma kįtur. Būtent, kadangi rusai, kinai ir kiti žmonės už geležinės užuolaidos tariamai nesugeba daryti ką nors originalaus, tai viskas, ko mums reikėjo, tai apsaugoti mokslines žinias, kad nepatektų į komunistų šnipų rankas. Iš to kilo platus 'saugumo' tinklas, kurs saugojo per praėjusius dvylika metų atominius ir kitus kritiškus tyrinėjimus. Tačiau, nežiūrint to, Tarybų Sąjunga pasivijo Vakarus atominių ir hidrogeno bombų klausimu, ir matomai pralenkė džetinių orlaivių ir sviedinių klausimais. Espijonažas gal padėjo kiek pradžioje, bet didelė pažanga vėlesniais metais matomai buvo pačios Rusijos mokslininkų darbas".

Vakarai pamatę dabar, kaip jie klydę. Ir dabar esąs susirūpinimas, nes darosi aišku, kad kompeticija bus sunki.

Taigi, kaip matote, tas mažutis kamuoliukas, kurį sunku net pamatyti erdvėje, sukėlė tikrą revoliuciją žmonių galvosenoj.

Rochester, N. Y.

Nėra paslaptis, kad Černiauskai yra įgudę žvejai. Ir labai retai parvažiuoja be

ŠYPSENAS

Asilo Sūnus

Tėvas, rūsčiai išbares savo sūnelį už prastą raportą iš mokyklos, dadėjo: "Kaip aš parnešdavau raportą su geriausiais pažymėjimais, tai mano tėvelis ne tik neatšidžiaugdavo mano gudrumu, o ir kaimynams kaišiodavo manimi didžiudamasis. Gi kuom aš galiu pasididžiuoti, turėdamas tokį asilą, kaip tu?"

"Jeigu aš asilas, tai neužmiršk, kad aš esu tavo sūnus!" — atšovė vaikas ir kvatodamas išnėrė pro duris.

Gavo Atsakymą

Vieną rytą susirinkusios kelios moteriškaitės prie valgomų prekių krautuvers, rado uždarytas duris ir ant storo popierio prikaltą raštą: "Uždaryta dėl šeimos mirties".

Moterėlės, paspėliojusios kas galėjo mirti ir negavusios atsakymo, viena po apačia ano rašto parašė: "Su apgailėstaviu norėčiau žinoti, kuris iš jūsų šeimynėlės mirė?"

Kitą rytą atėjus ta pati moteriškaitė, rado po savo prierašu ir atsakymą: "Mirė mano, amžiną atilsį, biznelis."

Surankiojo D. V.

žuvies. O rugsėjo 28 turėjo didelį pasisekimą. Spalio 5 dieną padarė savo namuose žuvies vakarienę, pasikvietė Stančikus, Barauską ir Usevičienę. Žuvis buvo sukopota ir suvaliota į mažus šmotus, išvirta, o paskui buvo apkepta su rūgščia grietine. Buvo pajų, kavos. Na, ir gėrimo, kurį vadino "screw driver".

Bevalgant, bejuokaujant, buvo užsiminta ir tas, kad šiandien čia, o sekantį šeštadienį būsime Liaudies Balso baliuje Toronte. Kurie negalės dalyvauti minimame parengime, sakė: "Mes jums pavydime". Ir čia kilo sumanymas, kad mes galime pasveikinti laikraštį ir iš čia paaukodami po dolerį. Taip ir padaryta. Sveikina Liaudies Balsą L. B., R. Barauskas, Jonas ir Helena Stančikai, E. Usevičienė ir Černiauskas.

Po užkandžių, bestebint televiziją, buvo pertraukų programoj dėl specialių pranešimų, kur laksto Tarybų Sąjungos paleistas satelitas. Būvo smagiai praleistas vakaras.

Jokūbo Sūnus

Nuo Spalio 15 d. iki Gruodžio 31 d.

Liaudies Balsas

Minėdamas 25 Metų Gyvavimo Sukaktį Skelbia

Jubiliejinį Vajų

Gavimui bent 150 naujų skaitytojų
Atnaujinimui visų esamų prenumeratų
Sukėlimui \$5,000 savaitraščio paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eitų planingiau, tai Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 40 naujų prenumeratų, atnaujinti visos esamos ir sukelti \$1,000 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 60 naujų prenumeratų, atnaujinti visos esamos ir sukelti \$2,000 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 15 naujų prenumeratų, atnaujinti visos esamos ir sukelti \$600 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visos esamos ir sukelti \$500 aukų.

Likusią dalį bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri praeitame vajuje buvo laimėta KLLD antro rajono.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, šekant: Už naują metinę prenumeratą 4 punktai, už atnaujintą — 2 punktai ir už kiekvieną Colerį aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus ir skaitytojus labai prašome ku, ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Vajaus darbo gautus rezultatus prašome tuojau kai tik gaunate prisiųsti, kas labai svarbu dėl pageminimo vajuje eigos.

Primename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos LB prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams; Jungtinėse Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė per pus mažiau.

Šis vajas yra kartu ir paminėjimas Liaudies Balso 25 metų gyvavimo sukakties. Visus Liaudies Balso skaitytojus prašome imti dalyvumą šiame vajuje. Vienas iš kilniausių dalykų paminėjimui LB jubiliejaus, tai kad kiekvienas skaitytojas išpareigotų gauti ar kam nors užprenumeruoti bent po vieną naują prenumeratą. Gerai norais vaduojantis tas galima, tad labai prašome pasistengti.

Gautas naujas prenumeratas, atnaujintas ir aukas prašome siųsti antrašu: **Liaudies Balsas, 160 Cla. remont St., Toronto 3, Ont., Canada.**

Visi į jubiliejinio vajuje darbą, už išlaikymą ir sustiprinimą savaitraščio.

Liaudies Balso Administracija

Slysta iš Po Kojų Veiksnių Platforma

Rašo S. Karpė

Tarybinis mėnulis daugiui išmušė iš po kojų platformą ir dabar jie jaučiasi stovį ant labai minkštos žemės.

Labai gražiai pajuokė tuos ponaičius brigados generolas Robert L. Scott, vienas iš Jungtinių Valstijų oro jėgų viršininkų.

Vieno reporterio užklaustas, ar jis nemano, kad vokiečiai mokslininkai, laikomi "nelaisvėj" Tarybų Sąjungoj, nėra atsakingi už mėnulio pasiuntimą aplink žemę, brigadierius atsakė:

"Jūsų klausimas yra tipiškas šios šalies įsivaizdavimo. Neapgaudinėkime savęs toliau. Rusai gali išrasti".

Satelito paleidimas galutinai sudraskė į skutus tuos visus "žinovus", kurie visame kame neigė tarybinę šali.

Nemažiau sukrėsti ir lietuviški "ekspertai" rusų klausimu. Ir jie pasijuto, kad nebėra ant ko stovėti. Ir kas dabar jiems tikės?

Bet tas dar ne viskas.

Ponas Almus smarkiai nusivylusiai rašo ir apie Amerikos Balsą ir Lietuvos vadavimo reikalą. Tėviškės Žiburiuose jis porina:

"Šis laikraštis citavo Lietuvą aplankiusio Povilo Pajuodžio iš London, Ont., žodžius, kad "... Amerikos Balsas daug apylę, sugriovęs daugelio žmonių gyvenimą. Daugelis patikėję, kad ateis kas nors išlaisvinti, palaikė ryšius su partizanais ir atsidūrė Sibire."

"Kaltinti 'Amerikos Balsą' už tai mažų mažiausia yra nesusiipratimas. Ši institucija buvo sukurta Valstybės Departamento JAV užsienio politikai propaguoti. Štaban buvo surinkti visokių profesijų asmenys, kurie pvisada buvo apdairūs vykdydami miglotas vyriausybės ekspertų direktyvas".

Vadinasi, tarnaudami JAV valstybės departamentui, tie vadeivos padarė Lietuvos žmonėms daug žalos.

O dabar štai ką tokiems atkerta iš Lietuvos. Tas pats Almus rašo:

"Štai tik ką gautas vieno iš Lietuvos ūkinio atkūtimo pionierių pareiškimas: "...

Jūsų (išlaisvinimo) politikų veiklą maža teiznoma. Viena reikia pasakyti, kad Rytai smarkiai sustiprėjo visais atžvilgiais ir labai uoliai rengia kadrus ateičiai, plėdami įvairiopa liaudies švietimą, ypač techniskąjį. Tas jau stipriai jaučiama ir Lietuvoje. Paskutiniaisiais dvejis metais gyvenimas, ypač mai- (Pabaiga ant 11 pusl.)

JUBILIEJINIAI PASVEIKINIMAI

Su 25-kių Metų Gyvavimo Sukaktuvėmis Sveikiname Liaudies Balsą, jo darbininkus, vajininkus ir visus skaitytojus

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Montrealo Kuopa

Aukojame \$25.00

Sveikinu Liaudies Balsą ir Jo Leidėjus

Su 25-kių Metų Jubiliejum ir Linkiu
Laimingai Sulaukti 50-ties Metų

Juozas Kriaučiūnas

Toronto, Ont.

Aukoja \$26.00

Sveikinu Liaudies Balsą ir jo leidėjus 25-kių metų sukakties proga ir linkiu geriausios sėkmės. Lai Liaudies Balsas lanko ne tik Kanados lietuvius, bet ir mūsų gimines ir draugus Tarybų Lietuvoje.

Antanas Kajokas

Montreal, Que.

Aukojo \$5.50 ir užrašė
naują prenumeratą Lietuvon.

Sveikinu Liaudies Balsą jubiliejaus proga ir linkiu jam gyvuoti ne 25 metus, bet 125 metus.

R. Lukša

Montreal, Que.

Sveikinu Liaudies Balsą 25 metų sukakties proga ir dėkoju jo leidėjams už gražius ir teisingus aprašymus įvairių naujienų.

A. Serbenta

Boffalo, N. Y.

Aukojo \$5.50 ir užprenumeravo
Liaudies Balsą Lietuvon

Sveikinu Liaudies Balsą jo 25 metų gyvavimo proga ir linkiu laikraščiu ilgai gyvuoti, o jo darbuotojams sėkmingos ateities ir geros ištvėrmės kovoje su darbo žmonių priešais.

A. Kandraška

Dorchester, Mass.

Aukojo \$5.50

Ačiū, p. Kardeli

Po to, kai Kanados lietuvių delegacija sugrįžo iš Tarybų Lietuvos, pabėgėlių laikraščio. "Nepriklausoma Lietuva" redaktorius Kardelis tiesiog iš kailio neriasi ir griabiasi visokių šlamštų ir melu, kokių tik jis gali išgalvoti. Daugiausiai giriasi, kad jis dabar "gauna necenzūruotų" laiškų apie Lietuvos žmonių gyvenimą, o ant galo jau "gauna" ir iš Lietuvos apie delegatus laišku. Vieną tokių laišką ką tik "gavęs" šiomis dienomis iš Alytaus, kuriame "nurašo", kaip J. Lesevičių parvažiavusių namo, šventėžerį, norėję žmonės nukryžiuoti.

Su šiuo laišku Kardelis pats nusiėmė nuo savo ilgo veido kaukę, pasistatydamas save melagiaus rolėje ir už tai jam tikrai reikia padėkoti.

Pirmiausia, visi tos apytinkės dzūkai žino, kad Alytus nuo šventėžerio virš 30 kilometrų ir visai kito apsk., arba, kaip dabar vadinama, rajono, tai kaip iš ten galėjo matyti, kaip Lesevičių "kryžiuvojo" šventėžerį? Viskas rodo, kad tas laiškas rašytas ne iš Alytaus, bet čia, Montreale, paties Kardelio, arba padedant vienai poniutei (dypukei), kuri syki mane sutikusi sakėsi esanti dzūkė, bet nesisakė pavardės, tik liepė man nemeluoti apie Lietuvą...

Kaip ten nebūtų, kadangi Kanadoje yra daug atvažiavusių iš Teizų ir nuo šventėžerio ir žinau, kad daugumas skaito Liaudies Balsą, tai aš žemiau paduodu visą Kardelio paskelbtą

"laišką", o jūs šventėžeriai, jei neesate užprenumeravę ten niekam Liaudies Balso, tai pasiųskite bent šį numerį, arba dar geriau, iškirpkite ir įdėję laiške pasiųskite iškarpa savo giminėms ar pažistamiems. Tegul nors vienas Lietuvos kampelis aiškiai pamato ir persitikrina, kaip buvusius Lietuvos žinių redaktorius Jonas Kardelis, pabėgęs iš Lietuvos, dabar beviltiško gyvenimo pristumtas prie bedugnės kranto, desperacijon įpuolęs, šmeižia ir niekina Lietuvos žmones, čia mulkindamas savo laikraščio skaitytojus.

Ve ką Kardelis rašo "Nepriklausomaj Lietuvoj," nr. 40, spalio 9 d.:

"Viename laiške iš Dzūkijos sostinės, Alytaus, rašoma apie 'delegacijos' vado J. Lesevičiaus viešnagę Dzūkijoje. Laiške daromas toks palyginimas: girdi J. Lesevičius, kurį buvo apgulę apie 200 dzūkelių, 'raitėsi, kaip Mefistofelis nuo minios jam rodomo kryžiaus'... Girdi, J. Lesevičiui buvę labai karšta... Ir J. Lesevičius turėjęs pripažinti, kad dzūkų gyvenimas 'cikrai šuniškas'. Basi dzūkeliai J. Lesevičiaus vos nesudoroje... Gaila, kad J. Lesevičius nieko susirinkime nepapasakojo apie susitikimą su dzūkais".

Taigi, man nereikia komentarų daryti apie šitą Kardelio paskelbtą "baisų" laišką. Tik nepamirškite, dzūkai, pasiųsti į Lietuvą saviškiams laikraštį ar iškarpa, o jie ten patys padarys savo komentarus ir, ve-

Segregacionalistai veja si negrą reporterį Little Rock mieste, Arkansas valstijoje. Baltieji ne tik niekino negrus, bet ir kojom spardė. Gubernatoriaus Faubus gvardsmenai, kurie buvo pstatyti tvarkai palaikyti, negynė negrų. Jie tik neleido negrų į mokyklą.

Buvęs JAV Agentas Pasakoja Kaip JAV Organizavo Maištą

PRAGA. — Čia buvo iškelti viršun faktai, kokią rolę vaidino Jungtinės Valstijos Vengrijos kontrevoliucijoje praėjusiais metais. Juos iškėlė buvęs amerikiečių žvalgybos agentas Austrijoje per 10 metų.

Jungtinių Valstijų agentas, Jozef Vicen, slovakas, buvo suimtas praėjusį gegužės mėnesį bandant įsibrauti į Vengriją per Slovakiją. Vidaus reikalų ministras Stefan Demjan iškėlė, kad Vicen pirm įstojimo į amerikiečių slaptąją tarnybą priklausė Tiso separatistinei valdžiai Slovakijoje laike karo.

Vicen sakė, kad ištisus mėnesius prieš Vengrijos sukilimą jis rekrutavo agentus pasiuntimui į Vengriją.

Už savaitės po išsiveržimo sukilimo, jis buvęs pasiūstas į Vengriją iš Austrijos, kad suorganizavus Vengrijos orlaivius skridimui į Vakarų Vokietiją paimti ginklų. Šis užsimojimas tačiau nepavykęs.

Jungtinių Valstijų slaptoji tarnyba autorizavusi duoti didelį atlyginimą vengrams, jei jie apbėgs į Austriją.

Laik būna visiems juoko iš Kardelio gautų "necenzūruotų" laiškų... O kiek tai liečia mano susitikimą su dzūkais, tegul "laiško autoriai" nesirūpina, aš savo rašomuose išpūdžiuose parašysiu ir apie tai. Tai daugiau žmonių žinos, negu būtų girdėję susirinkime.

J. Lesevičius

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Spalio 1
Aną ka
mieli, jūsu
siguodė jur
griežimą iš
se rusų išra
pataiko į ci
primerkus.
prisiminus
pačius rusus
vas, net jar
paširdžius
o gumbas į
Ir ką jūs
da Hitleris
Lietuvėlę ir
vos link, š
dėjosi rusų
su antruoju
pė ant viet
kam net pr
ru frontu n
Hitleris nul
lino kraujo.
me. Taip ir
Siuntin
Siu
Taipgi pa
publikas.
odos, ir l
Atdara
Siųskite S
314 B
Siunčiame
mai
Siuntiniai
Pas n
At
Išsk
DOME
Gal tu
kuriems re
siųsdami s
telefonuok
Mes dabar
Taipgi tur
1147
LE. 6-2

Laiškas iš Šteitų

Aną kart, kaimynėliai mieli, jūsų Dėdė Vincas pasiguodė jums, kokį dantų griežimą iššaukė šteitiečiuose rusų išrasta raketa, kuri pataiko į celių nę akies neprimerkus. Šiandien jam prisiminus visas per tuos pačius rusus iškirstas švinst vas, net jam pačiam rėmuo paširdžius pradėjo graužti, o gumbas į baranką riesti.

Ir ką jūs mislinatė?! Kada Hitleris iš pasaly užpuolė Lietuvėlę ir pasinėšė Maskvos link, šteitiečiai nors ir dėjosi rusų talkininkais, bet su antruoju frontu vis trypė ant vietos. Čiršelas kaip kam net prasitarė: Su antru frontu nėra strioko. Kai Hitleris nuleis daugiau Stalino kraujo, tada pažiūrėsimė. Taip ir padarėm: antras

frontas gal būt ir neprasikales per klastos lukštą, bet...

Kai pamatėm, kad jau Hitlerį velnias grėbs, kad jau karo strėnos perkirstos, o viršžmogiai jau bėga nuo tų "skarmalių" rusų net kulnėmis sėdynes pasiplakdami, išlindome ir mes su antru frontu.

Tik tokiam savo gudrumui pasidėkavojant, mažai prakišome, o daug laimėjome. Jeigu tik būtume pražiopsoję antrąjį frontą koc keletą mėnesių, tai šiandien šiapus geležinės kortinos turėtume, viso labo, tik vieną Anglijukę, visos Europos rasodininke. Kad taip būtų buvę, tai jūsų Dėdė Vincas gali pasibažyti, ant savo krūtinės raudona kreida kryžių išmalevojes!

Tiek savo gudrumu laimėję, o prieg tam dar išradę ir savo atombombę, pasišovėme pasikludyti visas tautas, o iš geležinės kortinos padaryti tik rezgines arkliams šieną nešti, bet... Kur buvę, kur nebuvę ir vėl tie prakeikti rusai — šmakšt ir išlindo su savo atombombe! Kiaulystė, kokios niekas nesitikėjo! Aršiau, negu purvina mazgote per valgomažą!

O dabar, kada Arkansas valstijos gubernatorius Faubus kala prie gėdos kryžiaus ir SAV Konstituciją ir Aukščiausio Teismo pripažintas negrams lygias piliečio teises, kad ir negrų vaikai turi būti įleidžiami į baštaodžių mokyklas, prie Little Rock aukštosios mokyklos, kad neįleistų devynis negrukus, vyksta Sodomos ir Gomoros sumišimas!

O ką daro mūsų preziden-

tėlis, kad apgynus ir Konstituciją ir Aukščiausio Teismo patvarkymus? Ogi sėdi ant tvoros, o kad nenusidėti nę rasistams, nę ragan-gaudžiams, apie Konstitucijos kryžiavojimą nę puse lūpų neprasitaria. Jis teisina-si, kad siuncia federalę kariuomenę prie Little Rock mokyklos ne tam, kad apgynus SAV Konstituciją, bet tik veluk to, kad "komunistai pirštais mus' bado".

Taip tiesmukai ir pasakytą. Tuom pasakymu mūsų prezidentėlis per neapsižiūrėjimą atidavė komunistams didelį kreditą. Jeigu komunistai nebūtų pradėję badyti pirštais už savo Konstitucijos kryžiavojimą, tai būkite tikri, kad iš tų devynių negrukų šiandien jau keletas ir kojomis žemės nesiektų...

Gi ta Tarybų Sąjungoj iš-rasta raketa atrodo, kad vi-

sų karu perkaitusių galvų, o tuom pat pradėjimu ir dipukų, liežuvius suparalyžia-vo. Dabar jie, save tiešydami, dar vis buria ant pirštų — turi rusai tokią rake-tą, ar neturi?

Tai tiek šiūom tarpu, kaimynėliai mieli. Viso geriausio jums ir be procentų žiėdamas,

Dėdė Vincas

Italijoje yra mažutė lir la-bai sena respublika San Marino. Joje gyvena vos 14,000 gyventojų. Jie verčiasi vyriausiai iš turistų. Ir ši respublika per eilę metų valdoma komunistų. Bet dabar antikomunistai užsimojo nuversti komunistų valdžią.

Spėjama, kad komunistai nusileis ir tokiu būdu bus išvengta kruvino susikirtimo. Būsią susitarta geruoju.

Siuntiniai! iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus
Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainska Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų.

Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti
Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelų, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak.
Išskyrus Sekmadienius ir pirmadienius

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiasį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Multas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.
WINNIPEG: — 887 Main St.
EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime aiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nespakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

G. GRISINAS, A. NORMETAS

Lapai Krinta

(Tąsa)

Net ir dabar Jansenas pasiūšaušė, prisimindamas savo šefo grąsinimus. Pagal savo patirtį jis žinojo, kad leitenantas Richardas Saaliste, buvęs karinės - fašistinės organizacijos "Omakaitse" Chijumaa saloje bataliono vadas, nesvaido žodžių vėjui. Tegu bus prakeikta toji diena ir valanda, kai prieš keletą mėnesių, lyg sniegas ant galvos, leitenantas vėl atsirado Chijumaa saloje ir įsakė Jansenui persikelti į Liajaneso miškus. Jansenas bandė atskalbinėti, bet Saaliste prigrąsino: valstybės saugumo organai sužinos, kaip artimai žvalgas Jansenas bendradarbiavęs su hitlerininkais okupacijos metais ir kiek jis išdavęs žmonių. Jansenas neširyžo priešintis.

Ieškodamas miške atsiradusios gaujos, Jansenas ėmė braidyti po tas vietas, kuriose, jo įsitikinimu, galėjo būti jų slėptuvė. Jis žinojo, į kokį pavojų stato save, ieškodamas ryšio su plėšikais: "miško broliai" nepaliks gyvo žmogaus, kuris surado jų slėptuvę. Bet Saaliste grąsinimai Jansenui buvo dar baisesni.

Vieną kartą, eilinio miško apvaikščiojimo metu, Jansenas pašaukė iš už medžių. Jis visu kūnu suvirpėjo ir tuojau pakėlė į viršų rankas. Į miško aikštelę išėjo du purvini, nesiskutę, apiplyšę žmonės. Rankose kiekvienas laikė po pistoletą, ant krūtinių kabėjo automatai. "Vokiški", — tuojau nusprendė Jansenas. Jam užrišo akis ir kažkur toli vedė. Kai atrišo akis, Jansenas, be palydovų, pamatė dar trejetą vyrų. Jie taip pat buvo apsilvilę, kuo pakliuvo, jų apsiginklavimas taip pat margas. Su Jansenu kalbėjosi vidutinio ūgio žmogus, trumpais tamsiais, kaštono spalvos, plaukais. Kiti jį vadino Etsu.

Etsas su dėmesiu apžiūrėjo Jansoną, kiek patylėjo ir pagaliau paklausė, kas jis per vienas ir kurių galų landžioja po šias vietas.

Žvalgui iš baimės kaleno dantys. Jis užsikirsdamas paaiškino, jog tarnaujantis miško žvalgu, o čia atvykęs todėl, kad jau seniai šiame bare nebuves. Etsas nieko neatsakė ir davė ženklą nuvesti belaisvį į žeminę.

Miško kompanija ilgai išlaikė Jansoną žeminėje. Žvalgo priesaikos, kad jis neišduos, nedarė "miško broliams" jokio įspūdimio. Galop Etsas sutiko, kad

Jansenas vieną banditą nusivestų prie savo viensėdžio. Labai atsargiai žvalgas ten iškasė iš slaptavietės rūpestingai susuktą į celofaną dokumentą, kurį saugojo nuo 1944 metų. Dokumentas liudijo, kad Albertas Jansenas yra "Omakaitse" organizacijos narys ir tarnauja puskarininkiu karinės-fašistinės organizacijos batalione. Dokumentas paveikė Etsą, ir tasai liepė Jansoną paleisti, paėmęs pasižadėjimą, kad tasai laikas nuo laiko padės gaujai produktais ir kuo, kuo tik tai reikės.

Apie visa tai, kas atsitiko, Jansenas pranešė Saaliste. Tasai, pirmą kartą pagyręs savo pavaldinį, įsakė kitą kartą susitikus su Etsu atsargiai, pačia migločiausia forma išsitariti, kad miške esama dar kitų žmonių, kurie norėtų su juom susitikti. Saaliste ilgai kalė Jansenui į galvą, kad, kalbant su Etsu, reikia būti labai lanksčiam: tas gali įtartiką nors blogo.

Janseno užuominos iš pradžių buvo sutiktos niūriai "miško brolių" vadeivos tyklėjimu, tačiau po ilgo išbandymo ir abipusio kamantinėjimo Etsas pagaliau sutiko susitikti.

Ir štai žvalgas dabar, keikdamas lietų ir pražliugusias balas, skubėjo pranešti Saaliste derybų rezultatus.

Marmalynė baigėsi. Jansenas iškopė ant kietos saliukės, turinčios apie pusantro kilometro diametrą. Jansenas paskutinį kartą nusivė batus, išpylė iš jų vandenį, paskui išsiėmė iš striukės kišenės buteliuką su rudu skysčiu — tai buvo terpentino mišinys su žibalu — ir ištepė puspadžius. Šitokią atsargumą, — jeigu kartais paširoytų tarybiniai šunes, — čia, miško masyvo gelmėse, Jansenas laikė visiškai nereikalingu. Bet toks buvo Saaliste įsakymas. Pasiėmęs buteliuką, žvalgas iš kelnų užpakalinės kišenės išsitraukė plokščią metalinę gertuvę, keletą kartų skubėdamas truktelėjo. Atrodė, sustėrusį kūną būtų pervėrė liepsnos liežuveliai, iš karto pasidarė šilčiau.

— Ir velnias siuntė man tokį orą, — gušnabzdėjo Jansenas. Apsižvalgęs nuėjo toliau. Iki Saaliste žeminės liko apie penketą šimtų metrų. Žvalgas susilenkė ir dabar ėjo beveik keturpėsčias, prieš kiekvieną žingsnį praskirdamas žolę, kad jos ne-

pamintų. Judėjimas tokioje nepatogioje padėtyje vėl užėmė apie trisdešimt minučių. Prie didelės, paskirai stovėjusios drebulės Jansenas išsitiesė ir dar kartą rūpestingai apsižvalgė. Nieko nėra. Staiga ant peties lengvai nukrito kažkoks gelsvas gelsvas daiktas. Jansenas suvirpėjo ir tuojau pusbalisiu išsikeikė: tai buvo didžiosios drebulės lapas. "Lapai krinta, — pagalvojo jis. — Šiais metais ankstyvas ruduo".

Žvalgas pridėjo pirštus prie lūpų, ir miške pasigirdo pelėdos ūbavimas. Į ūbavimą visai čia pat atsiliepė varnų riksmas. Tai reiškė, kad aplink žeminę "oras grynas". Jansenas priėjo prie drebulės ir, žemai pasilenkęs, pralindo pro vos matomą žalią siūlą, nusitęsusi tarp krūmų ir medžių. Praėjęs dar apie penkiasdešimt metrų, jis sustojo prie tankaus eglynėlio. Tiksliai išsirinkęs vieną eglaitę, jis truktelėjo ją į save. Medis palinko, plėšdamas paskui savę lygų žemės kvadrata, ir prieš žvalgo akis atsivėrė juoda anga. Krenkšdamas jis, įlindo sunkiu savo kūnu į skylę ir ėmė leisti linguojančiomis beržinėmis kopėčiomis.

Susitikimas Miške

Nusileidęs kopėčiomis žemyn, Jansenas stropiai uždarė angą, nužėrė veidą apkritusius drėgnos žemės trupinėlius, ir ėmė mirkčioti, stengdamasis priprasti prie tamsos. Į šnerves padvelkė pažįstamas žmogaus prakaitas, drėgmės ir valgomų daiktų kvapas. Šis kvapas taip išigėrė į žeminės gyventojų drabužius, kad tie pastaruoju metu nediršo rodytis tarp žmonių. Tik retkarčiais, labai atsargiai jie iš eilės ateidavo į Janseno viensėdį ir nusiprausdavo joirtyje.

Menkutėje knatelio, plūduruojančio apdaužytą ir kraštais lėkštėje, šviesoje, žvalgas pagaliau pamatė, kad ant narų, užtempęs virš galvos suplyšusią vilnonę antklodę, guli žmogus, o kiti du sėdi šalia jo ir lošia kortomis. Jansenas sukosėjo. Ant narų gulėjęs žmogus atsėdo ir ištarė tik vieną žodį:

— Na?

— Jis sutinka su jumis susitikti, ponas Saaliste, — ištarė Jansenas.

Jansenas pridūrė, kad Etsas pasiūlė sąlygas: jokių palydovų, apsiginklavimas — tik pistoletas.

— Matyti, atsargus, patyręs, — sumurmėjo Saaliste. — Na, ką gi, su tokiu lengviau bus dirbti.

Po dviejų dienų, lygiai šeštą valandą vakaro, kaip ir buvo susikalbėta, Saaliste išėjo į mažą miško pievutę, iš visų pusių apsuptą tankiu

eglynėliu. Tuo pat metu priešingoje pievutės pusėje pasirodė vidutinio ūgio liešokas žmogus su tamsiais kaštono spalvos plaukais, aiškiai ne kirpėjo rankos pakirptais. Jis buvo apsilvilęs rudu vilnoniu sviteriu, keliose vietose užadytu vienur baltais, kitur juodais siūlais, šiurkštaus brezento švarku. Iš to paties brezento pasiūtotos buvo ir į batus suleistos kelnės. Galima buvo nuspėti, kad kairėje pilvo pusėje po švarku yra pistoletas makštis. Etsas ėjo prie Saaliste tvirtu žingsniu, bet maždaug už keturių žingsnių sustojo. "Atsargus", — vėl pritariamai pagalvojo Saaliste.

Kelias sekundes abu tylėjo, su dėmesiu tirdami vienas antrą akimis, paskui Saaliste ištarė slaptažodį, kurį sutarė Jansenui tarpininkaujant.

— Ar nepastebėjote čia šernų pėdsakų?

Etsas iš lėto atsakė: — Visi šernai išsislapstę, tik stirmos belikę.

Po to abu sutarė ir atsėdo ant apipuvusio nuvirtusio medžio kamieno. Saaliste iš kišenės išsitraukė dvi cigaretes, Etsas išsiėmė odinį kapsiuką.

— Cigarečių nerūkai? — paklausė Saaliste.

— O tu ką, pirma diena miške?

"Nepasitiki", — šyptelėjo Saaliste.

Pasikalbėjimas tęsėsi daugiau negu dvi valandas. Per tą laiką Saaliste papasakojo naujajam pažįstamam, kad komunistai jį buvo patupė į kalėjimą, iš kurio jis pabėgo ir dabar slapstosi miške su trim ištikimais draugais, kad gyventi darosi vis sunkiau, nėra produktų, o tuojau žiema. Ketvertas žmonių, — labai menka jėga, kaip tik dėl to, iš Janseno sužinojė, kad šiame rajone veikia Etsas su savo žmonėmis, Saaliste grupė nusprendė su jais susipažinti.

Iš savo pašnekovo Saaliste sužinojo, kad Etsas ir jo žmonės — buvę kriminaliniai nusikaltėliai. Jie veikė kitame rajone, bet ten atvykęs karinis dalinys — teko persibazuoti.

Po to Saaliste atsargiai perėjo prie antrosios pasikalbėjimo dalies. Jis pasakė, kad abiem grupėm būtų naudinga susijungus, ir ne vien dėl to, kad geriau prastumtų žiemą. Šnipas pratarė, kad jis turi pažįstamą žmogų "iš ten" — tuos žodžius tardamas, Saaliste parodė ranka į vakarus. Tasai žmogus pareiškė: amerikiečiai netrukus pradės mušti komunistus. Tuo metu bus reikalingos ir kai kurios jėgos raudonųjų užnugaryj. Amerikiečiai už tai atsimokės. Apie tai, kad jis atvyko iš

Svedijos, Saaliste nė žodžio nepratarė.

Etsas klausėsi susikaupęs, nepertraudamas ir beveik neužduodamas klausimų, tik retkarčiais pagarbiai linkėdodamas galvą.

Baigė kalbas tuo, kad susitarė, jog prieš žiemą abi grupės susijungs ir šiam tikslui pastatys naują žeminę (apie savo slėptuvės vietą Saaliste nutylėjo). Naująją žeminę statyti turėjo keturi žmonės — po du nuo kiekvienos grupės, tai yra visą rugsėjo pabaigą ir spalio pradžią. Susišnekėjo tuo laiku jokių veiksmų nevesti.

Atsisveikinamas Etsas paprašė Saaliste cigaretes, o tasai susisuko suktinę iš Etso tabako. Pasitikėjimas buvo nustatytas.

Atėjo spalvis. Žeminė buvo baigta. Ketvertas žmonių ją statė penkiolika dienų. Statė naktimis, iš tolo nešiojo išvirtusius rąstus, už kelių kilometrų maišais tampė į kastą žemę ir vertė ją į nedidelį tiršta žolę apžėlusį ežerą. Visi keturi miegojo suvirtę laikinoje palapinėje. Per šias dvi savaites kiekvienas, kaip ir buvo sutarta, ėjo pas savo vadą pranešti apie darbų eigą ir vietoje savęs atsiųsti naują žmogų.

Saaliste niekur neišeidamas tupėjo savo landynėje ir sudarinėjo tolesnių suvienytos grupės veiksmų planus.

Visas tas dienas jis buvo puikios nuotaikos. Artimiausiu laiku jis galvojo iš čia išeiti, persikelti į Svediją ir pranešti centrui apie veiklą. O reikalai sekėsi neblogai. Pirmiausia, pribaugė tuos du: kolūkių vadovą ir Tarybos deputatą. Tai pavyko ne be vargo. Ilgai medžiojo. Užtat švariai atliko darbą. Galimas dalykas, šiek tiek persitengė: nuipiaustė nosis, ausis, išbadė akis. Aplamai, — pasimėgavo. Visi dokumentai čia, žeminėje. Tiesa, šiek tiek kraujo apgadinti, bet atsiskaitant su švedais tai net geriau. Posaulyje dviem komunistais tapo mažiau. Antra, — aktyve užrašyta keli apipiešimai. Trečia, — karinio pobūdžio žinios. Na, ir pagaliau, užverbuota penkių žmonių grupė. Ne, neblogai!

(Bus daugiau)

NEW YORK. — New Yorko biržoj smarkiai nukrito akcijų vertė. Per dvi dienas stako vertybių nušluota už 5 milijonus dolerių. Biržos spekuliantai visaip aiškino tą keistą reiškinį. Tūli sako, kad akcijų kritimas tai pasėka krizės Viduriniuose Rytuose.

Kai kas sako, kad "spūnikas" (satelitas) paveikė miguolių nervus.

Little Roc atgaivina vą ir uni traukoj vi

Išgirdom

WINNIE yra žinoma Kanados li kėsi Taryb vienas iš draugas J. laukėm j štai, rugsė gatas pasi tainėj. Vis pasakys aį šalį. Susiri jo raporto 100.

Draugui šus, koks las, buvo dzevičius. atsistojus tiktas deln

Jis pasai vo Lietuvo, miausiai, ž kada jie išv lo, kad buv ir kiek laik orlaiviu. Po ne, o iš ten

Sakė, ka Lietuvos pr ir kitus val kę keletą di no kalną ir

Jam pasi atsikėlus j vandens. B dar negalir šykio, kada kū, kurie s toj. Prie ka tvarkos ne reikia šilto

Jis pasai ūkius, kaip j gyveną geri bet jam išr geriau gyve jis gyveno I kaimenes, b

Little Rock segregacionistai atgaivina konfederatų vėliavą ir uniformas. Šioj nuotraukoj vienas Little Rock Central High studentas užsidėjęs ant nugaros vėliavą, o kitas dėvi kepurę. Jie priešingai negrų integracijai.

Pažinkime Patys Save

(Tąsa)

Taigi, žmogaus oda nėra paprastas "maišelis" mūsų kūno, bet labai svarbi jo dalis. Ir atmintime, kur jau ją kiaurai perpjovėme, perdrėškėme, tai nors suaugo, bet pasiliko žymė ir toje vietoje oda jau neatlieka taip sėkmingai savo paregų, kaip sveikoje vietoje.

Odos ligos yra sunkiai pasiduošančios gydyti. Jos dalinasi į pradines, kaip tai piktžolėmis nusideginimai, maži išbėrimai ir t. t. su šiomis lengva apsidirbti. Bet odos užkrečiamos ligos, išsienėjusios, tai jau rimtos ligos. Laike Antrojo pasaulinio karo kartą Jungtinių Valstijų armijos daliniuose išsiplatino niežai. Ir, nepaisant medicinos pastangų, į trumpą laiką perpe tų armijos dalinių iš kiekvieno 1,000 karių niežais sirgo 60 karių.

Prakaitas — Kas jis?

Prakaitas yra normalus, kuris dėl karšto klimato ir sunkaus darbo išpila žmogaus kūną. Yra ir didelių nusigandimų, nuste b i m ū, mirtinų atakų, kaip tai prieš mirtinis prakaitas.

Žmogaus odoje yra iki dviejų milijonų prakaitui išeiti atvarukų. Jeigu sudurtum visus tuos kanaliukus galas prie galo, tai susidarytų šešių mylių ilgio "kanalas". Vienas mokslininkas jį pavadino "žmogaus prakaito kanalu".

Prakaitas veržiasi pro tas atvarukes todėl, kad žmogui karšta iš lauko pusės, arba jam karšta viduje nuo sunkaus darbo ar kitų sąlygų. Jį pagamina tam tikros cėlės (ląstelės), kurių yra tiek daug žmogaus kūne, kad jeigu jas visas vieną prie antros suguldytum, tai užimtų 54 ketvirtines pėdas plotą.

Kaip žinome, prakaitas pradžioje būna tik odos sušlapinimas. Jeigu jo daugiau išsina, tai susilieja į taškus ir net krinta. Kūnas jo pagalba vėdinasi. Normaliame prakaitavime žmogus gali į parą išleisti apie kvortą prakaito, bet jo "prakaitavimo kaminas", reikalui esant, galėtų į parą išleisti iki 20 kvortų.

Mūsų Kūnas ir Vanduo

Žmogus yra, kaip ir planetukė. Jo kūną sudaro daugybė žemės medžiagų. Žmoguje yra vario, alumino,

taip, kaip jų troškimas dikta, bet kas nesutapo su tikrove.

geležies, kobalto, nikelio, švino, sidabro, alavo, cinko, sieros ir kitų medžiagų. Bet už vis daugiausiai, tai vandens.

Ir tai nenuostabu. Pirmoji gyvybė ant žemės atsirado vandenyje. Vėliau ji išėjo į sausumą. Tai pas visus sausumos gyvūnus yra labai daug vandens. Paprastai vidutinis žmogus turi savo kūne apie 50 kvortų vandens. Mokslas suranda, kur jo daugiau ir kur mažiau. Smege nyse yra 79 procentai vandens; jaknose — 70 proc.; raumenyse — 79 pr.; inkstuose — 83 proc.; na ir taip toliau. Išsina, kad žmogaus kūnas panašus į agurką — turtingas vandeniu.

Vidutinis žmogus turi apie penkias kvortas kraujo, kuriame trys kvortos yra vandens. Gali žmogus gerti daug vandens, arba tūli kvartninkai alaus, bet kraujo sudėtį nepakeis, neatskies, nes tam tikri žmogaus kūno organai apgins kraują nuo atskiedimo.

Kitas gali pasakyti, kad jis negali tiek vandens turėti, nes jis jo mažai geria. Į žmogaus kūną, vanduo patenka ne vien tik tada, kada jį geriamo stiklu, bet daugiausiai su mūsų maistu.

Vaisiai ir daržovės turi daugiau, kaip 90 procentų vandens. Mes juos ir jas valgome ir vandeniu papildome savo kūno reikalavimus. Bulvės turi iki 80 proc. vandens. Net duona ir ta turi nuo 30 iki 40 procentų vandens. Štai tik keli pavyzdžiai, kaip mes papildome savo kūno reikalavimus vandeniu.

V. S. Budnikas

Sako Reikia 4 Dienų Savaitės

WINDSOR. — Vic White, United Auto Workers unijos lokalo 200 prezidentas, unijos laikraštį Guardian sako, kad auto industrijoje turi būti įvesta 4 darbo dienų savaitė.

Mat auto industrijoje darbas ant tiek automatizuotas, kad vis mažiau darbininkų reikalinga. Dešimtys tūkstančių atsidūrė bedarbių eilėse.

Kadangi čia yra nemažos auto įmonės, tai ir bedarbių labai daug. Priskaitoma virš 13,000.

Išrodo, kad darbininkams stovi prieš akis naujos kovos.

Išgirdom Savo Delegato Raportą

WINNIPEG. — Visiems yra žinoma, kad tarpe 15 Kanados lietuvių, kurie lankėsi Tarybų Lietuvoje, buvo vienas iš Winnipeg. Tai draugas J. Radzevičius. Visi laukė jo sugrįžtant. Ir štai, rugsėjo 29 dieną, delegatas pasirodė lietuvių sveitainėj. Visi suklusom, ką jis pasakys apie mūsų gimtąją šalį. Susirinkusių paklausti jo raporto buvo gal koks 100.

Draugui Vidrukui pranešus, koks susirinkimo tikslas, buvo pakviestas J. Radzevičius papasakoti. Jam atsistojus kalbėti, buvo suktas delnų plojimu.

Jis pasakojo, kur jie buvo Lietuvoje, ką matė. Pirmiausiai, žinoma, užsiminė, kada jie išvyko iš Montrealo, kad buvo kiek Paryžiuje ir kiek laiko truko pasiekti orlaiviu. Potam buvo Berlyne, o iš ten pasiekę Vilnių.

Sakė, kad teko matyti Lietuvos prezidentą Paleckį ir kitus valdininkus. Aplanke keletą dirbtuvių, Gedimino kalną ir kitas vietas.

Jam pasirodė keista, kad atsikėlus jie neradę šilto vandens. Bet pasirodė, kad dar negalima visa turėti išsykio, kada yra daug dalykų, kurie stovi pirmoj vietoj. Prie kapitalistinės santvarkos net nežinojė, kad reikia šilto vandens.

Jis pasakojo apie kolūkius, kaip jie gyvena. Vieni gyvena geriau, kiti blogiau, bet jam išrodė, kad daug geriau gyvena dabar, negu jis gyvena Lietuvoje, ganė kaimenes, bernavo pas ūki-

ninkus. Bet negalį būti gerai tiems, kurie turėjo didelius ūkius arba dvarus.

Jis išdavė raportą neblogai ir buvo gražiai priimtas. Tik buvo gaila, kad negalėjo viską išpasakoti, nes laikas neleido. Gal girdėsime nuo jo daug daugiau, nes jis turi daug ką pasakoti.

Taip pat atsiprašau visų, kad daug nerašau, nes matysime kitų delegatų pranešimus Liaudies Balse.

A. Diksonas

SLYSTA IŠ PO KOJŲ VEIKSNIŲ PLATFORMA

(Atkelta nuo 7 pusl.)

tinimo srity, smarkiai pagerėjo. Eina didelės statybos butų ir pramoninių pastatų. Tautinės kultūros (teatras, muzika) srity nemaža padaryta. Ir nemanykite, kad kanadiečiai sugrįžę meluos apie tai, ką matė. Iš viso gyvenimas pas mus pasikeitė, senieji laikai pamiršti, ypač jaunimo. Smarkiai yra padidėjęs darbininkijos skaičius su proletarinėmis pažiūromis. Kolūkiečių gyvenimas nuolatos gerėja. Žodžiu, praraja tarp seno ir jauno nuolatos didėja. Tai yra giliai realus faktas. Su juo negalima nesiskaityti galvojant apie ateitį. Kaip būtų gera, kad Rytai susiprastų su Vakalais ir sudarytų visam pasauliui pakenčiamo gyvenimo sąlygas".

Savo straipsniui Almus uždėjo antgalį "Amerika susirūpinusi". Susirūpinę visi, kurie gyvena tuščiomis svajonėmis, kurie kalbėjo

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas
Blustein's Furniture
531 Queen St. W. Toronto

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kukta krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti. Turėsime dau gsvarbių reikalų dienvarkėj.

Valdyba

Torontiečių Kronika

Ligoniai

Serga F. Jančys. Jis turėjo operaciją. Dabar gydosis namie.

Helen Luckus turėjo operaciją, gydosis namie.

A. Ruožaitis serga ir randasi St. Joseph ligoninėje.

A. Jusaitienė serga ir randasi St. Michal ligoninėje.

Julė Gudaitė serga ir randasi ligoninėje.

Išvyko Europon

Olga Naujokienė, gyvenanti Leaside (Toronto priemiestyje), išvyko į Europą, pasimatyti su giminėmis. Lankysis Vokietijoje, Lenkijoje ir kitose šalyse.

Šiaur Partija

Pereitą sekmadienį Lietu-

vių salėje (160 Claremont) įvyko graži šiaur partija dėl Helen Doveikytės, kurios vestuvės įvyks gruodžio mėnesį.

Moterys apdovanojo būsimą nuotaką gražiomis dovanomis.

Svečiuojasi Toronte

Pas draugus Mingilus iš Jungtinių Valstijų yra atvykę Mingilo brolis su žmona pasisvečiuoti.

Rep.

SDD Pirmos Kuopos Salės Reikalais

TORONTO. — Nors jau keli parengimai ir banketai atsibuvo ir visi buvo skaitlingi publika, bet buvo galima pastebėti visai kita mina veiduose. Tie, kurie prisidėjo su paskola, aukomis ar darbu, jautėsi tikrai linksmi ir patenkinti gražia svetaine. Bet buvo galima pastebėti ir tokių, kurie nesijautė taip linksmi, jautėsi lyg skolingi. Pas juos kalbos apie svetainę nebuvo.

Taigi, gerbiamieji, nors parengimai atsibūna ir atrodo, kad viskas tvarkoj, bet tikrenybėje taip nėra. Darbas dar ne visai užbaigtas. Dar reikia talkos, o labiausiai paskolos ar aukų salės reikalams, nes dar ne visos bilos išmokėtos. Kurie esate pasižadėję duoti paskolą, prašomi neatidėlioti, nes bilas reikia atmokėti. O jei ir nepasižadėję, vistiek galite prisidėti su paskola. Bus daug maloniau, kad ir jūs būsite prisidėję prie salės padidinimo ir pagražinimo.

Paskutiniu laiku pridavė paskolą John Leskevičius \$100, G. Palmer iš Hamiltono \$100. Justinas Kiškūnas paaukojo \$10.00

Pirmiau pridotas paskolas paaukojo salės reikalams Mr. ir Mrs. J. Kuktarai \$200 ir S. Kaptainis \$100.

F. Gutauskas paskolino už mažą nuošimtį \$1,000.

Taigi, kaip matote, kai kas ir labai dosniai remia mūsų salę.

Baigdamas noriu dar kartą atsikreipti ir paraginti, kad ateitumėt į talką tie, kurie dar nieku neprisidėję, bet išgalite paskolinti kiek nors dėl išmokėjimo užsilikusių bilų.

J. Kevėža
Salės Komis. Pirm.

Padėkos

Buvo labai skaudu tarti "sudieu" savo pažįstamiems bei draugams, neviena ašara iškrito iš akių mums apeidžiant Kanadą. Daug metų teko išgyventi Montreale ir gražiai sugyventi su draugais, tad buvo labai skaudu visus apeisti ir laimės vėl ieškoti kitame krašte, Kalifornijoje.

Mes abu labai norėtume širdingai padėkoti už taip mums gražiai surengtas išleis-tuves. Ačiū rengėjams, kurie mus apgavo: K. M. Čekaičiams, J. J. Vilkeliams, J. P. Skripkams ir visiems, kurie dalyvavo mūsų išleis-tuvėse. Jūsų įteikta dovana pasiliks mūsų širdyse atmintis amžinai. Ačiū labai. Mes montrealiečių niekad nepamiršime.

Jonas ir Soffie Juškevičiai
Kalifornija.

TORONTO. — Rugsėjo 29 d. mums bus amžinai minėtiną dieną. Tą dieną mūsų nuoširdžiosios draugės su-ruošė mums gražią staigmeną — šiaur party.

Šia proga mes reiškiamė nuoširdžiausią padėką ruošėjoms tos staigmenos ir vi-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaikė aki-niu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

soms dalyvavusioms joje bei apdovanojusioms mus vertingomis dovanomis.

Joan ir Peter Alksnis

TORONTO. — Pastaruoju laiku Toronte ir Ottawoje iškilo viršun, kad vengrų bėglių tarpe yra grupės teroristų, kurie ramesnius bėglius labai terorizuoja. Ir iki šiol terorizuojami nedrį-

so pasiskusti autoritetams. Ottawoje tie begėdžiai puldinėjo ant merginų ir jaunų moterų. O kad jos nedrįstų pasiskusti, grumojo dar baisesniu teroru.

Bet jų darbeliai pasiekė karališkos policijos ausis ir užvestas tyrinėjimas.

Manoma, kad tie teroristai susideda iš pabėgusių kriminalistų ir fašistų.

Belsize Tailors

J. RAČIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Toronte ir Priemiesčiuose

TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Guzauskai

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta!

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743